

Kempower Oyj tilinpäätös- ja toimiala-analyysi

Onni Vepsäläinen

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Tradenomin tutkinto

Opinnäytetyö

2024

Tiivistelmä

Tekijä(t) Onni Vepsäläinen
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Kempower Oyj Tilinpäätös- ja toimiala-analyysi
Sivu- ja liitesivumäärä 26
<p>Tässä opinnäytetyössä analysoitiin Kempower Oyj:n tilinpäätöksiä vuosilta 2020–2023 ja luotiin niiden pohjalta tunnuslukuanalyysi. Lisäksi tarkasteltiin kohdeyrityksen toimialaa ja kilpailijoita. Työn tavoitteena oli selvittää Kempower Oyj:n taloudellinen tilanne, kilpailuasema ja toimialan tulevaisuuden näkymiä. Kempower Oyj on suomalainen vuonna 2017 perustettu sähköajoneuvojen latausratkaisuja valmistava yritys. Tilinpäätöksiä analysoidaan yleensä erilaisten sidosryhmien tarkoituksia varten. Sidosryhmiä ovat esimerkiksi asiakkaat, sijoittajat sekä omistajat. Tilinpäätösanalyysistä tuotettua tietoa voivat esimerkiksi sijoittajat käyttää hyödykseen sijoituspäätöksiä tehdessä.</p> <p>Opinnäytetyö jakautuu kolmeen teorialukuun sekä tutkimusosuuteen, joka sisältää tunnuslukuanalyysin ja katsauksen yrityksen toimialaan sekä kilpailijoihin. Raportin teoriaosuuden ensimmäisessä luvussa käsiteltiin tilinpäätöksen lakeja, tuloslaskelmaa, tasetta ja toimintakertomusta. Sen jälkeen teoriaosuus sisältää tilinpäätös- ja tunnuslukuanalyysin teoriaa. Tunnusluvuista nostetaan esille kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden ja tehokkuuden tunnusluvut.</p> <p>Tutkimusmenetelmänä opinnäytetyössä on määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus, jonka tuloksia havainnollistetaan taulukoiden avulla sekä analysoidaan kirjallisesti. Tutkimuksen kohde on Kempower Oyj:n taloustiedot sekä yrityksen toimialasta löytyvä tieto. Tutkimuksessa tuotiin esille kannattavuuden, vakavaraisuuden sekä maksuvalmiuden tunnusluvut kohdeyrityksestä.</p> <p>Tutkimuksesta selviää, että Kempowerin liikevaihdon kasvu on ollut nopeaa ja merkittävää. Liikevaihto on kasvanut tarkasteluajanjakson aikana joka vuosi reilusti yli 100 prosenttia. Liiketulos nousi hyvälle tasolle vasta vuonna 2023, joten vaikeuksia kannattavuuden löytämisessä on ollut. Yritys on myös huomattavan omavarainen ja se on käytännössä nettovelaton. Kempowerin kilpailijoihin verrattuna sen tuotteet ovat teknologisesti todella laadukkaita. Tulevaisuuden riskejä toimialalla on teknologisten erojen kaventuminen, kannattavuustasojen epävarmuus sekä makrotalouden mahdolliset haasteet.</p>
Asiasanat Tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, kannattavuus, vakavaraisuus, maksuvalmius, tunnusluvut

Sisällys

1 Johdanto	1
1.1 Opinnäytetyön menetelmä ja rakenne	1
1.2 Rajaukset ja tutkimusongelmat	2
2 Tilinpäätös ja kirjanpito	3
2.1 Tilinpäätöksen standardit ja lait	3
2.2 Tuloslaskelma	4
2.3 Tase	5
2.4 Toimintakertomus	6
3 Tilinpäätösanalyysi	7
3.1 Tilinpäätösanalyysin oikaisut	8
4 Tunnusluvut	9
4.1 Kannattavuus	9
4.2 Vakavaraisuus	11
4.3 Maksuvalmius	12
4.4 Tehokkuus	12
5 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen toteutus	14
5.1 Tutkimuksen toteutus	14
6 Tilinpäätösanalyysi Kempower Oyj	15
6.1 Kannattavuus	16
6.2 Vakavaraisuus	17
6.3 Maksuvalmius	18
6.4 Ennusteet sekä 2024 ensimmäinen neljännes	18
7 Toimiala ja kilpailijat	20
7.1 Kilpailijat	20
7.2 Tulevaisuuden riskejä	21
8 Yhteenveto ja johtopäätökset	23
8.2 Johtopäätökset	23
8.3 Tutkimuksen onnistuminen ja luotettavuus	24
8.4 Oman oppimisen arviointi	24
Lähteet	26

1 Johdanto

Yrityksen tilinpäätöksistä etsitään tietoa moniin erilaisiin tarkoituksiin. Sijoittajat, asiakkaat, kilpailijat, omistajat, viranomaiset ja muut eri sidosryhmät haluavat tietää miten yrityksellä sujuu taloudellisesti ja miten yrityksen varat ovat jakautunut. Yrityksen tilinpäätöksen tulkitsemiseksi on luotu erilaisia analyysejä helpottamaan tiedon hankintaa. Yleensä tilinpäätöksestä etsitään kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden ja tehokkuuden selvittämiseksi erilaisia lukuja. Tilinpäätösanalyysin avulla pystytään muodostamaan käsitys yrityksen strategian kannalta keskeisimmistä toiminnoista ja siitä, miten tilikaudella on päästy asetettuihin tavoitteisiin. Tilinpäätösanalyysin lisäksi yritystä on hyvä pyrkiä vertaamaan muihin saman toimialan yrityksiin ja tarkastella myös toimialan trendejä ja riskejä. Näin saadaan mahdollisimman hyvä kuva yrityksen mahdollisuuksista pärjätä tulevaisuudessa.

Tässä opinnäytetyössä lähdin tekemään tilinpäätösanalyysia Kempower Oyj:stä. Kempower Oyj on suomalainen vuonna 2017 perustettu yritys, joka valmistaa sähköajoneuvojen pikalatauslaitteita. Yritys on noussut muutamassa vuodessa merkittäväksi toimijaksi sähköajoneuvojen latauslaitteiden toimialalla. Tilinpäätösanalyysin lisäksi tarkastelen Kempower Oyj:n toimialaa sekä kilpailutilannetta. Tarkoituksena on selvittää Kempowerin taloudellinen tilanne, kilpailuasema sekä toimialan tulevaisuuden mahdollinen kehitys. Minä kiinnostuin Kempowerista, kun yritys tuli vastaan useissa eri talouslehtien artikkeleissa. Minusta on mielenkiintoista tutkia uusia ja innovatiivisia yrityksiä.

1.1 Opinnäytetyön menetelmä ja rakenne

Opinnäytetyö koostuu kolmesta teorialuvusta, tutkimusosuudesta ja yhteenvedosta. Teoriaosuudessa käsitellään tilinpäätöstä, tilinpäätösanalyysia sekä tunnuslukuja. Teoriaosuudessa syvennytään kirjapidon lainalaisuuksiin, tilinpäätösanalyysin käyttötarkoituksiin sekä tunnuslukujen laskemiseen. Kaikki tunnusluvut, joita itse tilinpäätösanalyysissä käytän, löytyy tunnusluvut-osiosta, mutta se sisältää myös muutamia tunnuslukuja, joita ei ole tässä tutkimuksessa hyödynnetty. Tutkimusosuus sisältää tunnuslukuanalyysin, toimiala-analyysin sekä yleistä tietoa Kempower Oyj:stä.

Tutkimus on määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus. Tutkimuskohteena on kohdeyrityksen tilinpäätöstiedot sekä yrityksen toimiala ja kilpailijat. Tutkimuksen tilinpäätöstiedot on saatu suoraan Kempower Oyj:n tilinpäätösraporteista ja niiden pohjalta on laskettu erilaisia tunnuslukuja. Tunnuslukujen laskemiseen on käytetty Excel-sovellusta. Tunnuslukujen viitteelliset ohjeavot ovat Alma Talentin tunnuslukuoppaasta sekä Leppiniemen & Kykkäsen kirjasta ”Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta”. Toimialaa ja kilpailijoita koskevassa osuudessa on käytetty lähteenä Inderesin raporttia Kempowerista, sekä muita verkkolähteitä.

1.2 Rajaukset ja tutkimusongelmat

Tutkimus on rajattu tilinpäätösanalyysin osalta koskemaan kohdeyrityksen tilinpäätöksiä vuosilta 2020 vuoteen 2023. Lisäksi tarkasteluajanjakson ulkopuolelta on nostettu vuoden 2024 ensimmäinen neljännes, jotta saadaan mahdollisimman tarkka kuva yrityksen taloudesta opinnäytetyön teko-
hetkellä. Tunnuslukuanalyysi on rajattu koskemaan kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksu-
valmiuden tunnuslukuja. Toimialaa tarkastellessa kilpailijoiden tarkastelu on rajattu koskemaan
Kempowerin 3–5 pääkilpailijaa.

Tutkimuksen pää- ja alakysymykset

Pääkysymys:

- Mikä on Kempower Oyj:n taloudellinen tilanne?

Alakysymykset:

- Miltä kohdeyrityksen toimialan tulevaisuus näyttää?
- Mikä on Kempowerin suhde muihin yrityksiin toimialalla?

Tutkimuksen tunnuslukuanalyysi pyrkii vastaamaan pääkysymykseen kohdeyrityksen taloudelli-
sista tilanteesta. Alakysymyksiin pyritään vastaamaan tutkimuksen toisessa osuudessa, joka kos-
kee toimialaa ja kilpailijoita.

2 Tilinpäätös ja kirjanpito

Laskentatoimella tarkoitetaan informaatioita yrityksen toiminnasta, josta tuotetaan yrityksen johdolle, omistajille sekä muille sidosryhmille. Sidosryhmiä voivat olla esimerkiksi asiakkaat, alihankkijat, omistajat, kilpailijat, viranomaiset sekä lainanantajat. Kaikki näistä ryhmistä käyttävät tietoa kyseisistä yrityksistä omiin tarpeisiinsa. (Salmi 2020, 19.) Yrityksen laskentatoimi voidaan jakaa ulkoiseen -ja johdon laskentatoimeen. Ulkoisen laskentatoimen tehtävänä on tuottaa tietoa yrityksen sisäisen toiminnan ulkopuolisille sidosryhmille, kun taas johdon laskentatoimen tehtävänä on tuottaa laskelmia yrityksen johdon päätöksentekoon.

Ulkoisen laskentatoimen laskelmia luodaan kirjanpidon avulla. Kirjanpidon pohjalta yritykselle luodaan tilinpäätös, joka jakautuu tuloslaskelmaan, taseeseen ja mahdollisesti myös rahoituslaskelmaan. Kaikki Suomessa liiketoimintaa harjoittavat ovat kirjanpitovelvollisia ja kirjanpitoa tehdään kirjanpitolain (KPL) sekä kirjanpitosetuksen (KPA) mukaisesti. (Salmi 2020, 18) Kirjanpitoon kirjaetaan yrityksen toiminnasta aiheutuneita tuottoja, kuluja, maksutapahtumia sekä rahoitustapahtumia. Kirjanpitoa pidetään pääsääntöisesti 12 kuukauden mittaisissa jaksoissa, joita kutsutaan tilikausiksi (Salmi 2020, 19). Tilikauden lopussa laaditaan tilinpäätös, jonka taseesta muodostuu seuraavan tilikauden aloittava tase. Tämän pohjalta aloitetaan taas alkaneen tilikauden juokseva kirjanpito (Salmi 2020, 20).

Tilinpäätöksessä tase kuvaa yrityksen taloudellista asemaa ja tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista. Rahoituslaskelma kuvaa nimensä mukaisesti yrityksen varojen hankintaa ja käyttöä. Rahoituslaskelma on pakollinen, jos yritys on suuryritys tai kansalaisten edun kannalta merkittävä yritys tai yhteisö. Lisäksi tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jonka sisältövaatimukset määräytyvät yrityksen koon mukaisesti. (Salmi 2020, 20)

2.1 Tilinpäätöksen standardit ja lait

EU-maissa pörssiyritykset laativat tilinpäätöksensä IFRS-normistoa (International Financial Reporting Standards) mukaillen. IFRS-standardit ovat laatineet International Accounting Standards Board (IASB) sekä kansainvälisten tilinpäätöskysymysten tulkintakomitea IFRS Interpretations Committee (IFRS IC). Nämä molemmat komiteat ovat osa yksityisoikeudellista elintä IFRS Foundationia. Näiden järjestöjen päätösten pohjalta tilinpäätössääntely hyväksytään EU:n lainsäädännöksi erillisellä komiteamenettelyllä. (Finanssivalvonta)

Suomessa ei-listautuneiden yritysten kirjanpitosääntely muodostuu kirjanpitolain sekä kirjanpitosetuksen perusteella. Myös kirjanpitolautakunnan (KILA) antamat ohjeet ovat osana tätä normipohjaa, josta syntyy käsite hyvä kirjanpitolaita FAS (Finnish Accounting Standards). Suomen hyvä

kirjapitotapa on pääosin samanlainen kuin IFRS-normisto, mutta yksinkertaisempi. IFRS- normisto sisältää enemmän määräyksiä tilinpäätöksen erien arvostamisesta, jaksottamisesta ja esittämisestä. IFRS- tilinpäätöksen tuloksen muodostus esitetään laajan tuloslaskelman muodossa, joka sisältää myös liiketapahtumista suoraan omaan pääomaan kirjatut erät. (Directors Institute Finland)

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan seuraavia peruseriaatteita:

Toiminnan jatkuvuus (going concern): tilinpäätösratkaisut tehdään, sillä oletuksella, että yritys toimii jatkuvasti. Esimerkiksi pysyviin vastaaviin kuuluva hyödyke on hankittu käytettäväksi yrityksen tulonhankinnassa, eikä myytäväksi.

Toimimisperiaatteiden johdonmukaisuus (consistency): Samankaltaisia tilanteita tulee käsitellä kirjanpidossa samoja periaatteita noudattaen. Eli valittua menettelytapaa on käytettävä kirjanpidossa tilikaudesta toiseen.

Sisältöpainotteisuus (substance over form): Liiketapahtuma pitää merkitä kirjanpitoon todellisen sisältönsä mukaisesti. Myynniksi ei saa kirjata liiketapahtumaa, jossa luovutetaan varoja ilman vastiketta

Varovaisuus (conservatism, prudence): Yritys ei saa liioitella tulostaan ja riskit sekä epävarmuudet on otettava huomioon. Kulukirjausten liioittelu tai tuottojen vähättely ei ole kirjanpitolain mukaista.

Suoriteperusteisuus (accrual basis): Kirjanpitovelvollisen menot ja tulot syntyvät vaihdannassa riippumatta hyödykkeiden maksuajankohdasta. Meno syntyy, kun tuotannon tekijä vastaanotetaan ja tulo, kun suorite luovutetaan asiakkaalle.

Erillisperiaate (economic entity): Esimerkiksi rahoitus- ja vaihto-omaisuuden arvostamista hyödyke- tai eräkohtaisesti, ei yhtenä kokonaisuutena. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 42–43.)

2.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma on vähennyslaskumuotoinen laskelma yrityksen tilinpäätöksessä, jossa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja menot. Tuloslaskelman viimeiseltä riviltä näkee tilikauden tuloksen. Tuloslaskelmaa on ajateltava kirjanpidon suoritusperusteisuuden takia laajemmin kuin vain saatuna ja maksettuna rahana. Suoriteperusteinen kirjanpito tarkoittaa sitä, että kulut ja menot huomioidaan huolimatta maksun tarkasta suorituspäivästä. Tuotoilla ja kuluilla tarkoitetaan siis tapahtunutta tai odotettavissa olevaa varojen lisääntymistä tai vähentymistä. (Salmi 2020, 23.)

Tuloslaskelma alkaa liiketoiminnasta ansaituilla tuotoilla, josta aletaan vähentämään kuluja. Sitä mitä tuotoista on jäljellä tässä vaiheessa, kutsutaan liikevoitoksi – tai tappioksi. Seuraavaksi vähennetään rahoitustoiminnan kulut ja mahdolliset tuotot. Tämän jälkeen merkitään tilikauden verot, jotka voivat olla myös kuluvalle kaudelle laskennallisia veroja, vaikka maksu tapahtuisi myöhemmin. Kun verot on vähennetty, saadaan tilikauden tulos tai tappio. Täytyy muistaa, että kyseessä on karkeasti esimerkki tuloslaskelmasta. Tuloslaskelma on yleensä yksityiskohtaisempi ja kymmeniä rivejä pitkä, mutta noudattaa näitä peruseriaatteita.

Tilikaudelle kuuluvat menot voidaan jakaa lyhyt- ja pitkäaikavaikutteisiin. Lyhytvaikutteisella menolla tarkoitetaan sitä, että meno on tuottanut tulonsa saman tilikauden aikana. Esimerkiksi työntekijän palkka on tilikaudelle kuuluvia menoja. Pitkäaikavaikutteiset menot vaikuttavat usealla tilikaudella ja tämän takia tuloslaskelmassa käytetään poistoja. (Salmi 2020, 24). Poistot vähentävät hankintamenon vaikutusta yhden tilikauden ajalta. Esimerkiksi 50 000 euroa maksava traktori voidaan merkitä poistojen avulla 10 000 euron menoiksi viiden vuoden ajalle. Täten yrityksen menot eivät kasva poikkeuksellisen paljon traktorin hankintavuoden tilikautena, ja tilinpäätöksessä pysyy suoriteperusteisuus eli tuloslaskelman kulut vastaavat liikevaihdon syntymistä.

2.3 Tase

Tase on osa yrityksen kirjanpitoa ja se kertoo yrityksen taloudellisesta asemasta ja tilasta. Taseessa vasemmalle puolelle kirjataan yrityksen varat ja oikealle puolelle yrityksen velat ja oma pääoma. Taseen kahta puolta kuvataan tutuilla termeillä ”vastaavaa” ja ”vastattavaa”. Tase menee aina tasan, joten taseyhtälöksi saadaan ”vastaavaa = vastattavaa”. Taseen toinen puoli esittää yrityksen varat tietyssä järjestyksessä ja toiselta puolelta näkee miten nämä varat ovat rahoitettu.

Vastaavaa puoli jaetaan pysyviin vastaaviin eli pitkäaikaisiin varoihin sekä vaihtuviin vastaaviin eli lyhytaikaisiin varoihin. Pitkäaikaisia varoja ovat esimerkiksi maa-alueet, rakennukset ja koneet. Pitkäaikaisia varoja ovat myös investoinnit esimerkiksi kehittämishankkeisiin, jotka vaikuttavat useita vuosia. Myös aineettomat hyödykkeet, kuten patentit tai lisenssit ovat pysyviä vastaavia. Lyhytaikaiset eli vaihtuvat vastaavat ovat vaihto-omaisuutta tai raha- ja pankkisaamisia. (Salmi 2020, 40.)

Vastattavaa puoli jakautuu omaan pääomaan sekä vieraaseen pääomaan. Oma pääoma koostuu pääsääntöisesti osakepääomasta sekä yrityksen tilikauden tuloksesta. Vieras pääoma voidaan jakaa pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan sekä lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Pitkäaikaista vierasta pääomaa ovat tyypillisesti joukkovelkakirjalainat ja lyhytaikaiseen lasketaan lyhennysosuudet pitkäaikaisista lainoista. Lyhytaikaista vierasta pääomaa on myös muut korolliset tai korottomat velat. (Salmi 2020, 26.)

2.4 Toimintakertomus

Toimintakertomus on tärkeä tiedonlähde yrityksen sidosryhmille ja sijoittajille. Siinä käydään läpi yrityksen taloudellista tilannetta ja tulevaisuuden näkymiä. Tulevaisuuden arviointi pelkästään tilinpäätöksen perusteella voi olla vaikeaa, mutta toimintakertomuksesta saa usein tähän lisää näkemystä. Toimintakertomuksesta käy ilmi myös riskejä ja epävarmuustekijöitä. Esimerkkejä toimintakertomuksessa kerrottavista asioista ovat: merkittävät investoinnit, luottotappiot tai muutokset yrityksen ylimmässä johdossa. (Salmi 2020, 54.) Tulevaisuutta ei voida toimintakertomuksessa kuitenkaan rahamääräisesti ennustaa. Esimerkiksi pörssiyhtiön pitää olla erityisen varovainen, sillä jos toteutumet poikkeavat paljon ennusteista, saattaa pörssiyhtiö joutua antamaan tulosvaroituksen. (Salmi 2020, 54.)

Kirjanpitolain mukaan (1 a §) toimintakertomuksessa on kuvattava kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Kirjanpitolain mukaan taloudelliset tunnusluvut on sisällytettävä toimintakertomukseen silloin, jos se on tarpeen edellä mainittujen määritelmien ymmärtämiseksi. (kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.) Toimintakertomukseen liittyviä säädöksiä löytyy yksityiskohtaisesti lisää kirjanpitolaita.

3 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysissä arvioidaan yrityksen taloudellista tilaa tilinpäätöksen avulla. Analyysin tuloksia käytetään esimerkiksi sijoituspäätöksissä tai yrityskaupoissa. Myös lainanantajat tekevät arvion yrityksen luottoriskistä pitkälti tilinpäätösanalyysin kautta. (Kallunki 2022, 14.) Kallunkin näkemyksen mukaan tilinpäätösanalyysissä on Suomessa viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana siirrytty selkeästi osakesijoittajien tietotarpeita palvelevaan suuntaan (Kallunki 2022, 15). Tilinpäätösanalyysin teon laajuudessa on eroja riippuen analyysin tekevän henkilön tai tahon tavoitteista. Usein paljon saadaan selville pelkästään tilinpäätöksen huolellisesta lukemisesta, mutta syvemmän analyysin saamiseksi on syytä tehdä erilaisten tunnuslukujen avulla tarkempaa tutkimusta. Näistä tunnusluvuista kerron lisää seuraavissa kappaleissa. Tilinpäätöksen on kirjanpitolain mukaan oltava oikean ja riittävän kuvan antava, mutta tilinpäätöksen tekijät saattavat silti pystyä luomaan tilinpäätöksestä yrityksen tavoitteita hyödyttävän. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 157.) Kallunkin mukaan tilinpäätös on kuitenkin luotettavampi kuin muut taloudelliset laskelmat, johtuen lainasäädännön vahvasta läsnäolosta tilinpäätöksen laatimisessa (Kallunki 2023, 14).

Tilinpäätös sisältää monia tulkinnallisia ongelmia. Tämä johtuu siitä, että vaikka tilinpäätökset ovat normien mukaisia ja ne ovat tilintarkastajan tarkastamia, on olemassa useita vaihtoehtoisia kirjanpitoratkaisua. Salmi on listannut kirjassaan ongelmia, jotka liittyvät tilinpäätöksen tulkintaan:

- **Kirjanpito rekisteröi ainoastaan liiketapahtumia:** Investoinnit ja edulliset raaka-ainehankinnat näkyvät tuloslaskelmassa vasta, kun tuotteen on valmistettu ja myyty.
- **Yrityksen koon kasvu lisää rakenteiden monimutkaisuutta:** Mikä on omaisuuden kyky tuottaa tuloa tulevaisuudessa? Omaisuudessa on hyvin vähän sellaista, jolla on arvoa toimivan yrityksen ulkopuolella.
- **Tilinpäätäjällä on harkinnanvaraa useissa kohdissa:** Esimerkiksi sijoitusten arvonalentumisten ja niiden peruuttamisen kirjaamisissa on tulkinnanvaraa. Jaksotus- ja arvostusratkaisut saattavat myös olla toisistaan hyvin poikkeavia.
- **Tilinpäätöksen ajankohta:** Tilinpäätöspäivä ei ole välttämättä tyypillinen ajankohta yrityksen toiminnan kannalta. Vuoden lopulla kassa saattaa olla jostain syystä juuri pienempi kuin muina vuoden aikoina. Jotkut liiketoiminnat ovat myös sesongeista riippuvaisia.
- **Verotusratkaisut ja yritysraenteet:** Esimerkiksi konserneissa tulosta voidaan siirrellä yritykseltä toiselle. Jos yritysverokantaa ollaan nostamassa, tekevät yritykset erilaisia ratkaisua saadakseen verotettavan tuloksen näkymään, sillä kaudella, jolla se on verojen kannalta edullisinta (Salmi 2020, 93.)

3.1 Tilinpäätösanalyysin oikaisut

Edellä mainittujen ongelmien ja tilinpäätöksen analysoinnin tulkinvaraisuuden takia on luotu erilaisia tapoja vähentää näitä ongelmia. Tilinpäätösten muuttaminen paremmin vertailtaviksi eri tilikausien tai yritysten välillä vaatii usein tilinpäätöksen oikaisua eli standardointia. Oikaistusta tilinpäätöksestä voidaan myös käyttää termiä analyytinen tilinpäätös. Tilinpäätöksen oikaisussa on kyse siitä, että selvitetään liiketoiminnan todellinen operatiivinen tulos, joka kuvaa jatkuvan ja säännöllisen liiketoiminnan volyymia ja kannattavuutta. Tällöin yrityksen toiminnan ennustettavuudesta tulee hieman helpompaa. (Salmi 2020, 94.) Oikaistun tilinpäätöksen kaikkia yksityiskohtia on vaikea käydä lyhyesti läpi, mutta seuraavassa kappaleessa tarkastellaan, oikaistujen laskelmien peruseriaatteita.

Oikaistu tuloslaskelma ja tase näyttää erilaiselta, kuin kirjanpitoasetuksen mukaiset laskelmat, sillä tarkastelukulma on säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan mukainen. Oikaistussa tuloslaskelmassa liikevaihtoon kirjataan varsinaisesta liiketoiminnasta saadut tuotot. Jos yritys myy esimerkiksi toimistotilansa ja saa myynnistä voittoa, samaa voittoa ei tule enää toista kertaa, eli tämä ei kuulu todelliseen operatiiviseen tulokseen. (Kallunki 2022, 54.) Kertaluontoiset erät poistetaan oikaistusta tuloslaskelmasta, sillä ne eivät liity yrityksen jatkuvaan liiketoimintaan. Oikaistussa tuloslaskelmassa on tärkeää erotella rahoituserät operatiivisista eristä. Esimerkiksi jos yritys on tehnyt paljon tulosta vieraan pääoman vipuvaikutuksella, on tärkeää oikaistussa tilinpäätöksessä selvittää vieraan pääoman vaikutus tilikauden tulokseen. (Kallunki 2022, 55.)

Oikaistussa taseessa tehdään muutoksia samalla periaatteella. Oikaistussa taseessa sijoitusomaisuutta tarkastellaan erillään operatiivisen liiketoiminnan omaisuudesta, sillä sijoitusomaisuutta yritys ei tarvitse operatiivisessa liiketoiminnassaan. Jos yritys on sijoittanut osakkuusyhtiöön, joka on osa yrityksen liiketoimintaa, se voidaan sisällyttää sijoitettuun pääomaan sijoitusomaisuuden sijaan. Likvidi rahoitusomaisuus tulkitaan lähes aina kokonaisuudessaan sijoitusomaisuudeksi, eli se poistetaan oikaistusta taseesta. (Kallunki 2022, 58.)

4 Tunnusluvut

Yrityksen tilinpäätöstietojen syvempi analyysi ja vertailu muihin yrityksiin vaatii erilaisten tunnuslukujen laskemista. Tunnuslukujen avulla voidaan poistaa erilaisia poikkeavuuksia yrityksen välillä, kuten yrityksen koko. Tunnusluvut auttavat myös historiaan verrattaessa, sillä esimerkiksi inflaation vaikutukset vertailukelpoisuudessa vähenevät. Yritysten toimintakertomuksesta löytää yleensä tavallisimmat tunnusluvut yrityksestä. Tunnuslukuja tuottavia tilinpäätösanalyysseja on kahdenlaisia. Perinteinen tunnuslukuanalyysi sekä rahavirta-analyysi, joka tehdään yleensä ilman tuloslaskelman ja taseen jaksotusperusteita. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 159.)

4.1 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut muutetaan laskennallisesti 12 kuukautta vastaavaksi, jos yrityksen tilikausi on lyhyempi, esimerkiksi uuden yrityksen tapauksessa. Kannattavuuden tunnusluvuissa yrityksen saavuttamaa 12 kuukauden tulosta verrataan joko liikevaihtoon tai pääomaan. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 160) Yleisin kannattavuuden tunnusluku on liiketulosprosentti, jonka laskukaava on seuraava:

$$\text{Liiketulosprosentti} = \text{Liiketulos/Liikevaihto} \times 100 \%$$

Toinen tulosta liikevaihtoon vertaava tunnusluku on käyttökateprosentti, jonka kaava on samanlainen kuin yllä, mutta liikevoiton sijalla on käyttökate. Käyttökateella tarkoitetaan voittoa ennen poistojen vähentämistä. Käyttökate lasketaan lisäämällä tuloslaskelmasta saatuun liikevoittoon poistot ja arvonalentumiset (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 160.) Liikevoittoperusteiset luvut eivät ole parhaita tunnuslukuja yrityksiä vertaillessa johtuen yritysten erilaisista strategioista.

Yritysten kannattavuuden vertailussa yleisesti käytetty tunnusluku on oman pääoman tuottoprosentti (ROE, Return of equity). Se kertoo käytännössä, että minkälaista voittoa yritys on tuottanut suhteessa sen omistajille kuuluvaan omaan pääomaan. Oman pääoman tuotto lasketaan jakamalla yrityksen nettotulos sen omalla pääomalla. Matala ROE voi tarkoittaa sitä, että yrityksen arvonalentuminen omistajille on heikkoa, mutta tämä voi olla toimialakohtaista. ROE ei ota huomioon yrityksen velkaisuutta, joten yhtiön on mahdollista tehostaa oman pääoman tuottoa lisäämällä velkaa. (Inderes)

$$\text{Oman pääoman tuottoprosentti (ROE)} = \text{nettotulos/oma pääoma keskimäärin tilikaudella} \times 100 \%$$

Oman pääoman tuottoprosentin (ROE) viitteelliset arvot ovat:

Erinomainen	yli 20 %
Hyvä	15–20 %
Tyydyttävä	10–15 %
Välttävä	5–10 %
Heikko	alle 5 %

Taulukko 1. ROE ohjearvot (Alma Talent)

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI, Return on Investments) ottaa huomioon myös yrityksen pääomarakennetta, toisin kuin ROE. ROI lasketaan jakamalla nettotulos omaan pääomaan lisättyllä pitkä- ja lyhytaikaisilla korollisilla veloilla. Nettotulokseen lisätään laskussa myös verot ja rahoituskulut.

Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI) = Nettotulos + verot + rahoituskulut / oma pääoma + korol. lyhytaikaiset velat + korol. pitkäaikaiset velat

Sijoitetun pääoman viitteelliset ohjearvot ovat:

Erinomainen	Yli 15 %
Hyvä	10–15 %
Tyydyttävä	6–10 %
Välttävä	3–6 %
Heikko	alle 3 %

Taulukko 2. ROI ohjearvot (Alma Talent)

4.2 Vakavaraisuus

Vakavaraisuudella mitataan käytännössä yrityksen rahoitusriskiä. Mitä enemmän vierasta pääomaa löytyy rahoitusrakenteesta, sitä suurempi rahoitusriski yleensä yritykseen liittyy. Yleisin tunnusluku vakavaraisuutta mitattaessa on omavaraisuusaste eli oman pääoma ja koko pääoman välinen suhde. Taseen omat varat toimivat käytännössä puskurina mahdollisia tappioita vastaan ja omavaraisuusaste kuvaa näiden puskurien tasoa. (Alma Talent) Viitteelliset ohjearvot omavaraisuusasteelle ovat:

Erinomainen	yli 50 %
Hyvä	35–50 %
Tyydyttävä	25–35 %
Välttävä	15–25 %
Heikko	alle 15 %

Taulukko 3. Omavaraisuusaste ohjearvot (Alma Talent)

Omavaraisuusasteen laskukaava on seuraava:

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} = \text{Oma pääoma} / \text{Koko pääoma} \times 100 \%$$

Yksi vakavaraisuuden tunnusluku on myös suhteellinen velkaantuneisuus, jossa velkojen määrä jaetaan liikevaihdolla ja tunnusluku ilmoitetaan prosentteina. Hyvänä suhteellinen velkaantuneisuus lukuna pidetään alle 40 prosenttia ja heikkona yli 80 prosenttia. Tyydyttävänä arvona pidetään 40–80 % väliin osuvia suhteellisen velkaantuneisuuden tunnuslukuja. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 163) Alla on kaava suhteellisen velkaantuneisuuden laskemiselle.

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \text{Taseen velat} / \text{liikevaihto} \times 100 \%$$

Pörssiyritysten vuosikertomuksissa esitetään vakavaraisuuden tunnusluvuista yleensä kahta: omavaraisuusastetta sekä nettovelkaantumisastetta eli gearing- tunnuslukua. Gearing-tunnusluvussa korollisen vieraan pääoman määrää verrataan oman pääoman määrään. Tunnusluku kertoo nettovelan suhteen omaan pääomaan. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 163) Alla gearing-tunnusluvun kaava

$$\text{Gearing} = \text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit} / \text{oma pääoma} \times 100 \%$$

4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen kykyä maksaa sen maksuvelvoitteitaan näiden tullessa maksuun. Hyvä maksuvalmius antaa mahdollisuuden yritykselle suorittaa ostonsa halvemmalla esimerkiksi käteisalennuksia hyödyntäen. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 164.) Yleisimmät maksuvalmiuden tunnusluvut ovat Quick ratio ja Current ratio. Maksuvalmius voi myös periaatteessa olla liian hyvä, sillä kaikella ylimääräisellä pääomalla voitaisiin teoriassa tehdä lisää investointeja yritykseen tai muita sijoituksia. Yrityksen ei siis kannata sitoa maksuvalmiuden turvaamiseen liikaa pääomaa, mutta toki nämä ovat yritysten omia valintoja ja riippuu toimialasta sekä liiketoimintatavasta. (Eliko)

Quick ratio = rahoitusomaisuus/lyhytaikainen vieras pääoma

Current ratio = Vaihto-omaisuus + Rahoitusomaisuus/ lyhytaikainen vieras pääoma

Quick ratio- tunnusluvussa jos rahoitusomaisuus riittää kattamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman, maksuvalmiuden arvioidaan olevan hyvällä tasolla. Lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta täytyy muistaa tunnuslukua laskettaessa vähentää saadut ennakot, koska ne eivät ole muiden velkojen kaltaisia takaisinmaksuvelvoitteisia velkoja. Hyvänä Quick rationa pidetään yli yhden (1) arvoja ja tyydyttävänä 0,5–1 välillä olevia arvoja. Alle 0,5 Quick ratio on heikolla tasolla (Leppiniemi & Kykkänen, 164.)

Current ratio- tunnusluvussa vaihto-omaisuus otetaan huomioon yhtenä lainojen hoitomahdollisuutena, joten se lisätään laskelmaan rahoitusomaisuuden lisäksi. Vaihto-omaisuudella tarkoitetaan yrityksen omistamia tavaroita tai materiaaleja, jotka ovat tarkoitettu myytäväksi asiakkaalle. Hyvänä Current rationa pidetään yli kahden (2) arvoa, tyydyttävänä 1–2 välissä olevia arvoja ja heikkona alle yhden (1) arvoja. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 165)

4.4 Tehokkuus

Yrityksen toiminnan tehokkuutta voidaan erilaisilla kiertoaikatunnuksilla. Tässä tehokkuudella ei siis tarkoiteta sitä, kuinka tuottavaa yrityksen toiminta on, vaan kuinka tehokasta yrityksen juokseva liiketoiminta on. Näillä tunnusluvuilla mitataan esimerkiksi varaston kierron nopeutta, myyntisaamisten maksuaikojen nopeutta tai vapautettavissa olevaa pääomaa. Seuraavaksi esittelen kiertoaikatunnuksien kaavoja:

Myyntisaamisten kiertoaika(pv) = 365 x myyntisaamiset / liikevaihto

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo ajallisesti, kuinka pitkään myyntitulot ovat saamisia ennen kuin ne kertyvät rahana pankkitilille.

Ostovelkojen kiertoaika (pv) = 365 x ostovelat / ostot + ulkopuoliset palvelut

Vaihto-omaisuuden kiertoaika (pv) = 365 x vaihto-omaisuus / liikevaihto

Vaihto-omaisuuden kiertoaikaa laskettaessa vaihto-omaisuuteen ei sisällytetä ennakkomaksuja, sillä ne ovat luonteeltaan rahoituserä. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 166)

5 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen toteutus

Tutkimusmenetelmänä tässä opinnäytetyössä on määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus. Määrällinen tutkimus on tieteellisen tutkimuksen suuntaus, joka perustuu kohteen kuvaamiseen ja tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden avulla. Kvantitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on saada tosiasioihin perustuvaa tietoa rajatuista kohteista. Määrällisen aineiston analysointitapoja ovat kuvaileva tilastoanalyysi ja tilastollinen päättely. (Seppola 2023, 34). Tutkimuskohteena ovat Kempower Oy:n tilinpäätöksien luvut vuosilta 2020–2023. Tutkimuksen jälkimmäisessä osuudessa analysoidaan Kempower Oy:n toimialaa ja kilpailijoita, jotta saadaan selville miltä yrityksen tulevaisuuden mahdollisuudet näyttävät. Tämä toimiala-analyysi täyttää joissain määrin myös kvantitatiivisen tutkimuksen määritelmän, sillä analysoin toimialasta löytyvää numeraalista tietoa.

5.1 Tutkimuksen toteutus

Tilinpäätöksistä saaduista luvuista luodaan tunnuslukuanalyysi, jonka avulla selvitetään yrityksen taloudellinen tilanne tutkimuksen tekohetkellä. Tunnuslukuanalyysissä käydään läpi yrityksen kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Tunnusluvut ovat oikaistu analysoitavaan muotoon, eli luvut vastaavat yrityksen todellista operatiivista liiketoimintaa. Tilinpäätösten oikaisut olivat tehty jo kohdeyrityksen omissa raporteissa, joissa oikaistujen lukujen edessä oli ”operatiivinen” tunnus. Tunnusluvut ovat raportissa esillä taulukoiden avulla ja lukujen merkitystä sekä huomioita kuvataan tutkimusosuudessa sekä yhteenvetoluvussa.

Toimialaa ja kilpailijoita tarkastellessa on tietoa etsitty kilpailijayritysten omista raporteista sekä Inderesin kohdeyritystä kuvaavasta raportista. Näiden tietojen pohjalta luon kuvan toimialan nykytilanteesta, tulevaisuuden näkymästä sekä tulevaisuuden riskeistä. Myös kolmen kilpailijayrityksen kannattavuutta vertailen kohdeyritykseen taulukon avulla.

6 Tilinpäätösanalyysi Kempower Oyj

Kempower on autoteollisuuteen keskittyvien latausratkaisujen ja -palvelujen kehittäjä, joka kuuluu osaksi Kemppi Groupia. Kemppi Group Oy -konserni on Kemppi Oy:n ja Kempower Oyj:n emoyhtiö. (Kemppi). Sekä Kemppi Group- että Kemppi Oy- konserni ovat kempin suvun omistuksessa ja niitä johtaa perheen kolmas sukupolvi (Kemppi). Kempower Oy perustettiin vuonna 2017 ja sen pääkonttori ja tehdas sijaitsee Lahdessa. Kempower Oyj:llä on yksi tytäryhtiö jokaisessa seuraavissa maissa: Norja, Saksa, Ranska, Alankomaat, Iso-Britannia ja Espanja. Vuonna 2021 Kempower listautui Nasdaq First North Growth Market Finlans markkinapaikalle ja kaupankäynti Kempowerin osakkeilla alkoi 14.12.2021. (Kempower 2021) Kempowerin konsernitoiminnot, tuotekehitys ja Euroopan tuotanto sijaitsee Lahdessa. Yhtiöllä on kaksi 4000 ja 10 000 neliön tuotanto- ja toimistotilaa Lahdessa, joiden lisäksi Kempower ottaa vuoden 2024 aikana käyttöön uudet 14 000 neliön tilat. Uudet tilat kaksinkertaistavat lahden tuotannon kapasiteetin (Inderes).

Kempower valmistaa latauslaitteita henkilöautoille, hyötyajoneuvoille, raskaalle liikenteelle, työkooneille, satamalaitteille sekä myös rakennus- ja kiinteistöalan tarpeisiin. Yrityksen liikevaihto koostuu pääosin valmistamiensa latureiden ja latausasemien toimituksista. Kempower tarjoaa lisäksi Kempower ChargeEye SaaS -palvelulla pilvipohjaisen latauslaitteiden hallintajärjestelmän asiakkailleen. (Kempower 2024.) Tällä hetkellä yhtiön päämarkkinat ovat Pohjoismaat ja muu Eurooppa, mutta myös Yhdysvaltojen markkinoille on tavoitteita. Yhdysvaltojen organisaatiota alettiin kehittää vuonna 2022 ja paikallinen tuotanto alkoi 2023 vuoden lopussa. Tässä tilinpäätösanalyysissä tarkastelen Kempowerin tilinpäätöksiä vuosina 2020–2023.

Kempower Oyj:n liikevaihto vuonna 2023 oli 283,6 miljoonaa euroa. Yritys on onnistunut kasvattamaan liikevaihtoaan huimalla tahdilla, sillä vuonna 2020 yrityksen liikevaihto oli vain 3,3 miljoonaa. Etenkin viimeinen neljännes(Q4) vuonna 2023 oli merkittävä, sillä liikevaihto oli 82,8 miljoonaa euroa. Ennen kuin tarkastelen itse tilinpäätöstä tarkemmin, on hyvä ottaa katsaus yrityksen viimeisimpään tilinpäätöstiedotteeseen. Tiedotteesta käy ilmi, että yrityksen liikevaihdosta 40 % tuli pohjoismaista, 51 % muusta Euroopasta, 4 % Pohjois-Amerikasta ja 5 % muusta maailmasta. Kasvua suhteellisesti on tapahtunut paljon Pohjois-Amerikan ja muun maailman liikevaihdossa, sillä niiden luvut vuonna 2022 olivat 2 % ja 3 %. Absoluuttinen kasvu oli merkittävintä pohjoismaiden ja Muun Euroopan alueella. (Kempower 2023). Seuraavassa kuviossa on esitelty Kempowerin liikevaihto vuosilta 2020–2023 ja liikevaihdon kasvu edellisestä vuodesta prosentteina.

Vuosi	2023	2022	2021	2020
Liikevaihto	283,6	103,6	27,4	3,3
Muutos (%)	174 %	279 %	741 %	894 %

Taulukko 4. Liikevaihto ja muutosprosentti

6.1 Kannattavuus

Alla on esitetty operatiivinen liikeulosmarginaali, oman pääoman tuotto sekä sijoitetun pääoman tuotto prosentteina. Operatiivinen liikeulos tarkoittaa sitä, että se on laskettu yrityksen jatkuvan liiketoiminnan pohjalta. Operatiivisesta liikeuloksesta on siis poistettu erät, jotka eivät siihen kuulu, jotta saadaan yrityksen todenmukaista tulosta kuvaava luku. Yritys on ilmoittanut operatiivisen liikeulosmarginaalin itse tilinpäätöstiedotteessaan, joten sitä lukua on käytetty tässä analyysissä. Merkittävin oikaisu tapahtui vuonna 2021, jolloin kuluja syntyi listautumisesta pörssiin 5,8 miljoonaa euroa. Tätä ei tietenkään ole sisällytetty operatiiviseen liikeulosmarginaaliin.

Vuosi	2023	2022	2021	2020
Operatiivinen liikeulos(milj.)	40,7	6,7	1,1	-2,2
Operatiivinen Liikeulos %	14,3 %	6,4 %	4 %	-68 %
ROE %	22,9 %	3,6 %	-9,3 %	21,7 %
ROI %	32,5 %	5,7 %	-1,2 %	-430,1 %

Taulukko 5. Kannattavuuden tunnusluvut

Liikeulosmarginaali on tarkastelu vuosina hyvällä tasolla vain 2023 vuonna ja tyydyttävällä tasolla vuonna 2022. Tämä on tyypillistä uudelle yritykselle, joka joutuu käyttämään investointeihin paljon rahaa. Oman pääoman tuotto (ROE) ja sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli erinomaisella tasolla (yli 25 % ja yli 15 %) ensimmäistä kertaa vuonna 2023. Vuonna 2020 ROE oli 21,7 %, joka täyttää erinomaisen ROE:n määritelmän, mutta vuodet 2021 ja 2022 ROE laski heikolle tasolle. Sijoitetun pääoman tuottoa tarkastellessa on hyvä muistaa yrityksen riskitaso, joka on kasvavalla

teknologiayrityksellä usein suuri. Tämä tarkoittaa, että myös sijoitetulle pääomalle kaivataan isompaa tuottoa, joka on onnistunut Kempowerilta vasta vuonna 2023. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 161). Yrityksen kannattavuuden luvut ovat siis vuonna 2023 erinomaisella tasolla. Kempower itse kertoo kannattavuuden parantumisen johtuneen ainakin kysynnän kasvamisesta Euroopassa ja pohjoismaissa sekä tuotantokapasiteetin onnistuneesta kasvattamisesta (Kempower 2023).

6.2 Vakavaraisuus

Alla on listattuna yrityksen taseesta laskettuja lukuja vakavaraisuuden selvittämiseksi.

Vuosi	2023	2022	2021	2020
Omavaraisuusaste %	56 %	65,3 %	89,9 %	9,7 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	33,5 %	46,6 %	31,8 %	181,8 %
nettovelka-aste	-56,1 %	57,9 %	91,5 %	-83,3 %

Omavaraisuusaste on ollut viimeisenä kolmena vuotena erinomaisella tasolla, ja se on yksi Kempowerin vahvuuksista. Yritys on todella omavarainen kokoonsa nähden, mikä mahdollistaa myös enemmän riskien ottoa. Yrityksen ainoat korolliset velat ovat 24 miljoonan euron vuokrasopimusvelat. Suhteellinen velkaantuneisuus on hyvällä tasolla (alle 40 %) vuosina 2021 ja 2023, eikä vuoden 2022 suhteellinen velkaantuneisuus ole merkittävästi koholla. Kempower on saanut alkuvuosiensa jälkeen myös suhteellisen velkaantuneisuuden hyviin lukemiin. Nettovelkaantumisaste (Gearing) kertoo Kempowerin olevan käytännössä nettovelaton vuonna 2023, eli yrityksellä ei joko ole korollista velkaa tai ne voidaan maksaa takaisin yrityksen kassavaroista. Kempowerin tapauksessa kyse on jälkimmäisestä vaihtoehdosta.

6.3 Maksuvalmius

Alla on esiteltynä Kempowerin maksuvalmiuden tunnusluvut Quick ratio sekä Current ratio. Molemmat ovat vuotena 2023 erinomaisella tasolla. Maksuvalmiudessa on kysymys siitä, kykeneekö yritys selviytymään jatkuvasti maksuvelvoitteistaan. (Leppiniemi & Kykkänen 2023, 164). Toki luvut kuvaavat yrityksen maksuvalmiutta vain tilinpäätöshetkellä, mutta Kempowerin vakavaraisuuden ollessa myös hyvällä tasolla, voidaan lukujen olettaa pitävän paikkaansa. Periaatteessa yrityksen Quick- ja Current ratiot olivat vuonna 2021 liiankin hyvät, eli yritys turvaa liikaa pääomaa maksuvalmiuden turvaamiseksi. Kempowerin uusien investointien myötä nämäkin varat on saatu parempaan käyttöön.

Vuosi	2023	2022	2021	2020
Quick Ratio	2,01	3,64	11,27	2,25
Current Ratio	2,74	3,86	10,99	2,61

Taulukko 7. Maksuvalmiuden tunnusluvut

6.4 Ennusteet sekä 2024 ensimmäinen neljännes

Alla on esitelty liikevaihdon ja liiketulosmarginaalin ennusteita vuosille 2024–2030, käyttäen lähteenä Inderesin ennusteita sekä Kempowerin omia lukuja.

Vuosi	2023	2024e (Inderes)	2025e (Inderes)
Liikevaihto (Milj.)	283,6	411,7	527,0
Operatiivinen Liiketulos %	14,3 %	16,2 %	18,3 %

Taulukko 8. Ennusteet

Kempowerin tavoite on saavuttaa 750 miljoonan euron liikevaihto keskipitkällä aikavälillä (vuodet 2026–2028). Kempowerin ennuste vuoden 2024 liikevaihdolle on 360–410 miljoonaa euroa olettaen, ettei valuuttakursseilla ole merkittävää vaikutusta. Yrityksen liiketulosmarginaalille Kempowerin oma ennuste on 5–10 %. Kempower odottaa kasvuhankkeisiin liittyvien kiinteiden kustannusten ylittävän liikevaihdon kasvun. Näitä kasvuhankkeita ovat kapasiteetin lisääminen Euroopassa, toiminnan kasvattaminen Pohjois-Amerikassa sekä uuden pikalatausportfolion lanseeraaminen.

(Kempower 2023).

Alla on lukuja yrityksen 2024 ensimmäiseltä kvartaalilta. Yritys ennusti vuoden 2023 lopussa 2024 ensimmäisen neljänneksen jäävän heikoksi johtuen tilauskertymän pientymisestä vuoden loppulla. Tämä johtuu Kempowerin uuden tuoteportfolion lanseeraamisesta, sillä lanseeraus on viivästyttänyt joidenkin asiakkaiden ostopäätöksiä. (Kempower 2023).

Tuloskausi	Q1/2024	Q1/2023
Liikevaihto(milj.)	42,6	61,4
Operatiivinen liiketulos(milj.)	-10,8	6,9
Operatiivinen liiketulos%	-25,4 %	12,3 %

Taulukko 9. Q1/2024 kannattavuus

Yritys itse ennusti vuonna 2023, että 2024 ensimmäisen neljänneksen liikevaihto olisi 51–56 miljoonaa ja liiketuloksen jäävän merkittävästi alle 2023 ensimmäisen neljänneksen. Yhtiö joutui vielä 25.3.2024 laskemaan ohjeistustaan Q1:lle Suomen satamien poliittisten lakkojen vuoksi (Inderes). Nämä ennustukset pitivät ainakin jälkimmäisen osalta paikkaansa, sillä ensimmäinen neljännes oli tappiollinen vuonna 2024. Kempower selittää tappiollista Q1:stä asiakkaiden korkeilla varastotasoilla, sähköverkkoyhteyksien saatavuuden viivästymisellä asiakkaiden asennuspaikoilla sekä poliittisten lakkojen vaikutuksilla Kempowerin tuotteiden vientiin. Kempower odottaa palaavansa kasvu-uralle 2024 vuoden toisella puoliskolla. Ensimmäisen neljänneksen perusteella voidaan arvioida, ettei ainakaan yhtiön oma tai Inderesin ennuste vuoden 2024 liikevaihdosta tule toteutumaan.

7 Toimiala ja kilpailijat

Kempower Oyj toimii sähköajoneuvojen latausteknologian toimialalla, keskittyen valmistamaan ta-savirtaa (DC) syöttäviä pika- ja suurteholatausratkaisuja. Sähköajoneuvojen latauslaitteiden mark-kinat ovat olleet jo vuosia kasvussa. Euroopan autoteollisuutta edustavan ACEA:n (European Au-tomobile Manufacturers Association) tutkimuksen mukaan Eurooppaan tarvitaan vuoteen 2030 mennessä jopa 6,8 miljoonaa latauspistettä, jotta hiilidioksidipäästöjä pystytään vähentämään ta-voitteiden mukaisesti. Euroopan julkisten latauspisteiden määrä oli vuonna 2022 puoli miljoonaa. (Inderes) Suomalainen Autoalan tiedotuskeskus ennustaa, että täyssähköautojen osuus ensirekis-teröidystä henkilöautoista on 42 prosenttia vuoteen 2025 mennessä ja tästä viiden vuoden kulut-tua lähes 70 prosenttia (Yle 2023). Koska kysyntää latauslaitteille tulee olemaan tulevaisuudessa ilman suurempia yllätyksiä, on kilpailukin tiukkaa.

Kempower on itse esitellyt markkinatutkimuksen vuonna 2022, jossa ennustetaan Euroopan ja Pohjois-Amerikan DC-laturimarkkinan kasvavan noin 14 miljardiin euroon vuoteen 2030 men-nessä. DC-laturimarkkinan koko oli vuonna 2022 1,4 miljardia euroa, joten ennusteen toteutumi-seen vaadittaisiin noin 33 % vuotuinen markkinan kasvaminen. Kehittyvä ja halpeneva akkutekno-logia tukee myös sähköajoneuvojen kysynnän lisääntymistä. Inderes arvioi akuston osuuden ole- van n. 15–30 % sähköajoneuvojen valmistuskustannuksista. Litiumioniakustojen hinta per kWh on laskenut noin 90 % vuosien 2010–2020 välillä ja hinnan odotetaan laskevan noin 40 % vuosien 2020–2030 välillä. (Inderes)

7.1 Kilpailijat

Sähköajoneuvojen pikalatauslaitteiden (DC) markkinoilla toimii yli 20 toimijaa, mikä on paljon vä-hemmän kuin AC-latausratkaisuihin keskittyviä valmistajia. DC-lataaminen on teknisesti haasta-vampaa kuin AC-latausratkaisut, joka on johtanut kilpailun rajautumisen muutamiin päätoimijoihin. Kempowerin isoimmat kilpailijat ovat Tritium, ABB e-mobility, Delta, Siemens, Alpitronic sekä Tesla. Tesla valmistaa pääosin latauslaitteita omille latausasemilleen, mutta sillä on tällä hetkellä toimialan isoin markkinaosuus. Teslan markkinaosuus oli 35 % vuonna 2022, kun taas Kempowe-rin markkinaosuus oli 7 %. (Inderes) Toiseksi suurin markkinaosuus (19 %) oli ABB e-mobilityllä. ABB e-mobility on osa ABB groupia, isoa sveitsiläistä teollisuuskonsernia.

Alla on vertailtu Kempowerin, Tritiumin, ABB:n ja Deltan kannattavuuslukuja vuonna 2023. Liike-vaihtoja vertaillaessa on otettava huomioon, että esimerkiksi ABB:lla ja Deltalla liikevaihto koostuu myös muista toimialoista, kuin DC-laturimarkkinasta. Liiketuloksista voi huomata, että Kempower on kannattavuudeltaan samassa luokassa kuin ABB sekä Delta, kun taas Tritium on vaikeuksissa. Tritium tuplasi liikevaihtonsa vuodesta 2022, mutta yritys ei ole pystynyt Kempowerin tapaan

kasvamaan ja olemaan kannattava samaan aikaan. Tritium on australialainen yritys, mutta jopa Australian autoliitto RAA valitsi Kempowerin tuotteet yli Tritiumin (Talouselämä).

2023	Liikevaihto	Liiketulos %
Kempower Oyj	283,6 Milj.	14,3 %
Tritium	184,5 Milj.	-65,8 %
ABB Group	32,2 Mrd.	11,6 %
Delta Electronics	12,9 Mrd.	12,3 %

Taulukko 10. Kilpailijoiden kannattavuus

Inderes on analysoinut Kempowerin kilpailuetuja, arvioiden niiden olevan tuotejohtajuus sekä teknologian taso. Kempowerin tuotteet ovat teknisesti edistyksellisiä niiden modulaarisen rakenteen ja dynaamisen tehonhallinnan ansioista. Kempowerin latausjärjestelmien kyky jakaa tehoa jopa 8 auton välillä on omaa laatuaan verrattuna kilpailijoihin, joilla tehon jakaminen rajoittuu 2–4 auton välille. Tehokas lataaminen johtaa matalampiin investointikustannuksiin ja kasvattaa positiivista asiakaskokemusta. Kempower on suojannut näitä kilpailuetujaan muutamilla patenteilla, mutta ei ole takuuta, etteikö samanlaisia tuloksia saisi muilla teknologian keinoilla. Myös käyttöliittymään ja lopukäyttäjälle tarjottavaan informaatioon on kiinnitetty Kempowerin tuotteissa huomioita, sillä käyttäjä voi seurata informaatiota latausasemilta löytyvien QR-koodien avulla. (Inderes).

7.2 Tulevaisuuden riskejä

Kempower Oyj:n liiketoiminta on globaalia ja siten yhtiö altistuu makrotaloudellisille riskeille ja muille makrotason trendeille, kuten suhdannevaihteluille tai globaalin talouskasvun hidastumiselle. Kempower itse kertoo yrityksen pyrkivän jatkuvasti kasvattamaan tuotantokapasiteettiaan, toimitusketjujaan ja palveluliiketoimintaansa, mikä aiheuttaa lyhyen ajan kustannusten merkittävää kasvua. Kempowerin Pohjois-Amerikan tuotantokapasiteetin lisääminen on vielä käynnistysvaiheessa ja esimerkiksi laajentumisen epäonnistuminen tai hidastumisella voi olla vaikutus yhtiön kykyyn saavuttaa kasvutavoitteensa.

Kempower itse kertoo myös immateriaalioikeuksiin liittyvän riskejä tulevaisuudessa. Immateriaalioikeudet liittyvät Kempowerin tapauksessa sen jo omistamiin patenteihin tai tulevaisuudessa muodostuviin patentoitaviin osiin yrityksen tuotteissa ja niiden toimintatavoissa. Yrityksen kyky suojata immateriaalioikeuksiaan ja toimia ilman kilpailijoiden immateriaalioikeuksien loukkaamista,

vaikuttaa yrityksen kykyyn saavuttaa liiketoimintatavoitteensa. Kempower kertoo investoivansa im-materiaalioikeuksien hallintaan liittyvien prosessien kehittämiseen välttääkseen näitä ongelmia. (Kempower 2023).

Sähköajoneuvojen DC- latauslaitteiden toimiala on suhteellisen uusi, joka tarkoittaa, että kilpailu-asetelmat tulevat elämään markkinan kasvaessa. Toimialan pitkän aikavälin kannattavuustasoihin liittyy myös epävarmuutta. Inderes katsoo kysynnän kasvun hidastumisen ja teknologisten erojen kaventumisen olevan todennäköisiä trendejä pitkällä aikavälillä (Inderes).

8 Yhteenveto ja johtopäätökset

Opinnäytetyön tarkoituksena oli analysoida Kempower Oyj:n tilinpäätöksiä vuosilta 2020–2023 sekä tarkastella myös 2024 ensimmäistä neljänneistä. Kempower Oyj on suomalainen autoteollisuuden keskittyvien latausratkaisujen ja -palvelujen kehittäjä, joka kuuluu osaksi Kemppi Groupia. Tilinpäätöksistä analysoitiin kannattavuuden, vakavaraisuuden sekä maksuvalmiuden tunnuslukujen kehitystä näiden vuosien aikana. Lisäksi tuotiin esille lähivuosien ennusteita yrityksen kasvun ja kannattavuuden osalta. Tilinpäätösanalyysin lisäksi tarkastelin myös sähköajoneuvojen latauslaitteiden toimialaa ja sen tulevaisuutta. Toimiala-analyysissä käsiteltiin Kempowerin kilpailuasemaa ja kilpailuetua sekä merkittävimpiä kilpailijayrityksiä.

Tilinpäätösanalyysissä käytettiin Kempower Oyj:n julkisia tilinpäätöksiä, joista laskin Excelin avulla tunnuslukuja. Tunnuslukuja analysoin alan kirjallisuuden perusteella. Tunnuslukujen ohjeavot ovat viitteellisiä ja ne perustuvat alan kirjallisuuteen sekä Alma Talentin verkosta löytyvään tunnuslukuoppaaseen. Toimiala- ja kilpailija-analyysiin etsin tietoa Kempowerin omista raporteista, Indersin raporteista sekä muista verkkolähteistä.

8.2 Johtopäätökset

Kempowerin liikevaihdon kasvu on ollut nopeaa ja merkittävää. Liikevaihto on kasvanut tarkasteluajanjakson aikana joka vuosi reilusti yli 100 prosenttia, alkuvuosina jopa yli 500 prosenttia. Operatiivinen liiketulos nousi hyvälle tasolle vasta vuonna 2023, joka on ymmärrettävää yrityksen huiman kasvun takia. Oman pääoman tuoton sekä sijoitetun pääoman tuoton tunnusluvut ylsivät yhtä aikaa erinomaiselle tasolle ensimmäistä kertaa myös vasta 2023. Huomioitavaa on, että 2023 on selkeästi tunnuslukujen perusteella ollut yritykselle erinomainen vuosi. Kuten tutkimuksesta käy ilmi, vuoden 2024 ensimmäinen neljännes ei ole lähtenyt yhtä hyvin, sillä liikevaihto jäi 40 miljoonaan ja yritys teki tappiota.

Omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuus osoittautuivat Kempowerin erityisvahvuudeksi. Yritys on kokoonsa nähden todella omavarainen ja rahavaroja löytyy. Nettovelkaantumisaste kertoo yrityksen olevan käytännössä nettovelaton vuonna 2023. Tulevaisuus näyttää tulevatko Kempowerin panostukset kasvuun ja laajentumiseen heikentämään yrityksen velkatilannetta. Toki edellisvuosien tulokset mahdollistavat myös tulo-rahoituksen käytön. Yrityksen maksuvalmiuden tunnusluvut ovat myös erinomaisella tasolla. Vuosien 2020–2022 Quick ratio ja Current ratio ovat reilusti yli kolmen (3) arvon, jonka voi argumentoida olevan jopa liikaakin, sillä jo yhden (1) arvo kertoisi yrityksen rahavarojen riittävän velkojen maksuun.

Kempowerin kilpailijoista nousee esiin merkittävimpänä Tesla. Tesla valmistaa sähköajoneuvojen latauslaitteita pääosin omille latausasemilleen ja sillä on isoin markkinaosuus toimialalla. Yritys on kilpailijana uhka tulevaisuudessa, jolla on halutessaan mahdollisuus ottaa lisää markkinaosuutta itselleen. Euroopan ja Pohjois-Amerikan DC-laturimarkkinan odotetaan kasvavan 14 miljardiin vuoteen 2030 mennessä, sen ollessa tällä hetkellä noin kaksi miljardia. Toimialalla pysyminen on siis mahdollisesti iso kasvun mahdollisuus, jos Kempowerin teknologian taso pysyy kilpailukykyisenä. Toki toimialaan liittyy myös riskejä. Ei ole varmuutta kasvaako markkina odotusten mukaisesti vai kestääkö sähköajoneuvojen yleistymisessä kuitenkin pidempään. Kannattavuusvertailu kolmen kilpailijan kanssa kertoi Kempowerin olevan samalla kannattavuustasolla Delta:n ja ABB:n kanssa ja selkeästi paremmalla tasolla kuin Tritium. Tritium on hyvä vertailukohta Kempowerille, sillä ne ovat sunnilleen samankokoisia yrityksiä.

8.3 Tutkimuksen onnistuminen ja luotettavuus

Tutkimuksen ensisijaisena tavoitteena oli selvittää Kempower Oyj:n taloudellinen tilanne ja tutkimusmenetelmäksi valikoitu määrällinen tutkimus. Tutkimuksen avulla selvisi hyvä kuva kohdeyrityksen taloudellisesta tilasta. Tutkimuksesta selvisi selkeät osa-alueet, joilla Kempower on onnistunut sekä muutamia heikkoja kohtia löytyi myös. Tunnuslukujen esittely taulukoiden avulla osoittautui mielestäni selkeäksi. Opinnäytetyön kuudes luku toimialasta ja kilpailijoista pyrki vastaamaan tutkimuksen alakysymyksiin: Miltä toimialan tulevaisuus näyttää ja mikä on kohdeyrityksen suhde muihin yrityksiin toimialalla? Mielestäni toimialan nykytilanteesta ja tulevaisuudesta syntyi hyvä kuva, mutta kilpailijoiden analysointi osoittautui vaikeaksi. Tämä johtui osittain siitä, että kilpailijoiden liiketoimintaan kuului niin monia eri osa-alueita, että yrityksiä oli vaikea verrata suoraan Kempoweriin.

Tutkimuksen luotettavuuden tueksi on teoriaosuudessa useita eri lähteitä. Myös tunnuslukujen ohjeellisten viitearvot ovat luotettavista lähteistä. Yksi ongelmakohta tutkimuksen luotettavuudessa on se, että tunnuslukujen tulkitseminen, etenkin uudesta yrityksestä on lähtökohtaisesti haastavaa. Erilaiset makrotalouden muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi neljän vuoden otokseen, mutta melko tarkka kuva Kempowerin taloudesta kuitenkin syntyi. Kohdeyrityksen toimiala ”sähköajoneuvojen latauslaitteet” saattaa myös kasvaa tai supistua esimerkiksi erilaisten eettisten trendien mukaan, joka vaikuttaa suoraan kohdeyrityksen kannattavuuteen.

8.4 Oman oppimisen arviointi

Tämän opinnäytetyön tekeminen on ollut pitkä ja haasteellinen prosessi, mutta samaan aikaan hyvin kehittävä. Varsinkin teoriaosuutta kirjoittaessani opin paljon uutta kirjanpidosta, tilinpäätöksestä ja taseesta. Osa näistä asioista oli jo tuttuja, mutta uusiakin asioita löytyi. Erityisesti

tilinpäätösanalyysin tekeminen oli itselle melko uutta. Yritysanalyysin tekemisessä on aina omat haasteensa rajauksen suhteen, mitä lukuja halutaan tilinpäätöksistä tuoda esille ja miksi.

Oli myös mielenkiintoista saada katsaus innovatiivisen suomalaisen yrityksen maailmaan. Kohdeyritys on myös hyvä esimerkki uudesta kestävään kehitykseen tähtäävästä liiketoiminnasta. Yrityksen omia raportteja lukiessa opin paljon mielenkiintoista tietoa kohdeyrityksestä ja ison organisaation rakenteesta. Aloitin työn tekemisen tammikuussa 2024 ja työn tekeminen kesti noin viisi kuukautta. Suurimmaksi haasteeksi osoittautuikin aikataulussa pysyminen ja välillä työtahti hidastui. Opinnäytetyön kokonaisuuden hahmottaminen oli välillä hankalaa, mutta lopulta työ valmistui pala kerrallaan.

Lähteet

Alma Talent. Oman pääoman tuotto. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosentti-roe/> Luettu: 19.3.2024

Alma Talent. Omavaraisuusaste. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti/> Luettu: 20.3.2024

Alma Talent. Sijoitetun pääoman tuotto. Luettavissa: <https://www.almatalent.fi/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi/> Luettu: 19.3.2024

Directors Institute Finland. Kirjanpito- ja tilinpäätöskäytännöt. Luettavissa: <https://dif.fi/osa/kirjanpito-ja-tilinpaatoskaytannot/> Luettu: 12.4.2024

Finanssivalvonta. IFRS-sääntely. Luettavissa: <https://www.finanssivalvonta.fi/finanssisektorin-toimijalle/paaomamarkkinat/liikkeeseenlaskijat-ja-sijoittajat/ifrs/ifrs-saantely/> Luettu: 14.4.2024

Eliko. Tilitoimisto Eliko. Lyhyt oppimäärä - yrityksen maksuvalmius. Luettavissa: <https://eliko.fi/lyhyt-oppimaara-yrityksen-maksuvalmius/> Luettu: 4.3.2024

Inderes. Pääoman tuotto (ROE, ROI, ROIC, RONIC). Luettavissa: <https://www.inderes.fi/articles/paaoman-tuotto-roe-roi-roic-ronic>. Luettu: 19.3.2024

Inderes. Kempower yhtiöraportti. Luettavissa: <https://www.inderes.fi/files/32e45252-598d-46f5-9e12-027d9c035625> Luettu: 4.3.2024

Inderes. Kempower Q1 torstaina: Vaikea kvartaali - katseet jo tulevassa. Luettavissa: <https://www.inderes.fi/analyst-comments/kempower-q1-torstaina-vaikea-kvartaali-katseet-jo-tulevassa> Luettu: 9.5.2024

Kallunki, J-P. Tilinpäätösanalyysi. 2. uudistettu painos. Alma Talent. Helsinki. E-kirja. Luettu: 19.3.2024.

Kemppi. Konsernirakenne. Luettavissa: <https://www.kemppi.com/fi-FI/yritys/kemppi/kemppi-group/> Luettu: 4.4.2024

Kempower Oy 2020. Tilinpäätöstiedote. Luettavissa: <https://investors.kempower.com/wp-content/uploads/sites/2/2022/10/kempower-oy-tilinpaatos-2020.pdf> Luettu 20.2.2024

Kempower Oy 2021. Tilinpäätöstiedote. Luettavissa: https://investors.kempower.com/wp-content/uploads/sites/2/2022/10/kempower_tilinpaatostiedote_2021.pdf Luettu: 19.2.2024

Kempower Oy 2022. Tilinpäätöstiedote. Luettavissa: https://investors.kempower.com/wp-content/uploads/sites/2/2023/02/kempower_q4-2022_fi.pdf Luettu: 20.2.2024

Kempower Oy 2023. Tilinpäätöstiedote. Luettavissa: https://investors.kempower.com/wp-content/uploads/sites/2/2024/02/kempower_q4_2023_fi_140224.pdf Luettu: 20.2.2024

Kempower Oy 2024. Osavuositiedote. Luettavissa: https://investors.kempower.com/wp-content/uploads/sites/2/2024/04/kempower_q1-2024_fi_final.pdf Luettu: 9.5.2024

Kempower Oy 2024. About us. Luettavissa: <https://kempower.com/about-us/> Luettu: 19.2.2024

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. Alma Talent. Helsinki.

Salmi, I. Mitä tilinpäätös kertoo? 10. uudistettu painos. Edita Publishing Oy. Helsinki. E-kirja. Luettu: 12.2.2024.

Seppola, R. Liiketalous- ja yhteiskuntatieteen tutkimusstrategiat, menetelmät. 1. painos. Books on Demand. Helsinki. E-kirja. Luettu 11.5.2024.

Talouselämä. Yhden Kempowerin hinnalla saa 50 kilpailijaa. Luettavissa: <https://www-talouselama-fi.ezproxy.haaga-helia.fi/uutiset/yhden-kempowerin-hinnalla-saa-50-kilpailijaa-amerikka-kisa-tiivisyy-yhteen-sanaan/9a9675a8-e1d4-4511-991c-ed3590731eb0> Luettu: 9.5.2024

Yle 2023. Autoalan ennuste: Suomessa on yli 1,5 miljoonaa sähköautoa vuonna 2040. Luettavissa: <https://yle.fi/a/74-20036460> Luettu: 3.4.2024